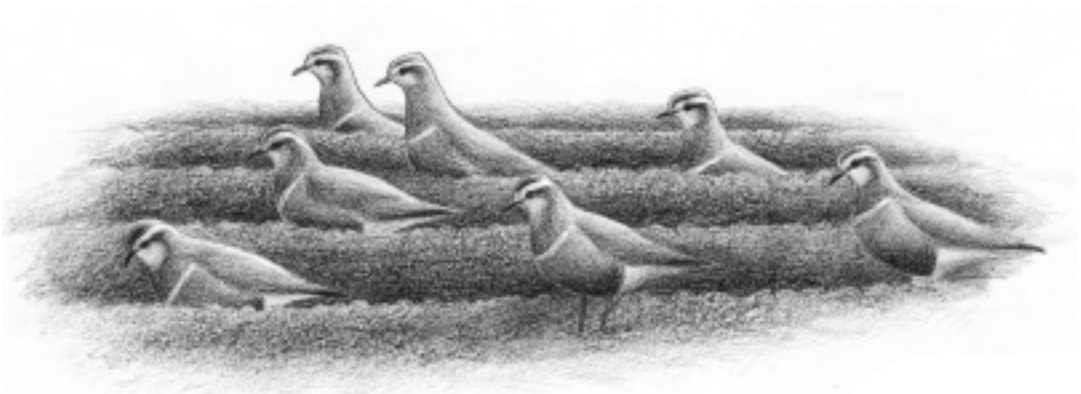

Pomeransfuglens *Charadrius morinellus* forekomst i Danmark 1981-1999

EGON ØSTERGAARD

(With a summary in English: Occurrence of Dotterel *Charadrius morinellus* in Denmark in 1981-1999)

Indledning

Pomeransfuglens træk og forekomst i Danmark er tidligere beskrevet (Østergaard 1982, Meltofte 1993). Siden da er opmærksomheden på arten øget blandt danske feltornitologer, og nye rasteplasser er blevet fundet, dels ved systematiske eftersøgninger og dels ved mere tilfældige iagttagelser. Trods den forøgede interesse og det stigende antal iagttagelser i Danmark foreligger en ajourført bearbejdning kun for Vestjylland (Østergaard 2000). Den nærværende artikel giver en opdateret status for Pomeransfuglen i hele Danmark og prøver samtidig at tegne et nuanceret billede af Pomeransfuglens træk gennem Europa. Også i andre europæiske lande er interessen øget, hvilket har givet sig udslag i flere statusbeskrivelser over artens trækforhold og forekomst.

Fig. personer takkes for at have stillet relevant materiale til rådighed fra DOFs lokalafdelingers arkiver: Tscherning Clausen og Rune Sø Neergård (Nordjyllands og Viborg Amter), Henning Etrup og Peter Lange (Århus Amt), Henning R. Sørensen (Ringkøbing Amt), Per Baden, Keld Bakken og Svend Rønnest (Ribe Amt), René Christensen, Claus B. Fries og Lars Maltha

Rasmussen (Sønderjyllands Amt), Hans Pinstrup (Vejle Amt), Jacob Sterup Andersen (Fyns Amt), Andreas Petersen (Sjælland), Uffe B. Nielsen (Lolland/Falster/Møn) og Hans Peter Stange (Bornholm). Desuden takkes Hans Meltofte for kritisk gennemlæsning af manuskriptet.

Materiale

Samtlige DOFs lokalafdelinger er kontaktet for iagttagelser af Pomeransfugle i perioden 1981-1999. Lokalafdelingerne har indsamlet og modtaget fugleagttagelser i hele den nævnte periode; afdelingen i Ribe Amt påbegyndte dog først dette fra og med 1992, så iagttagelser i amtet før dette tidspunkt er mere tilfældige. Det må forventes, at materialet i høj grad afspejler antallet af registrerede Pomeransfugle, idet det er en art, der i stor udstrækning noteres og indrapporteres til de lokale fuglearkiver over iagttagelser.

I behandlingen af eventuelle dobbeltregistreringer er truffet det valg, at f.eks. en flok set på samme lokalitet på to på hinanden følgende dage er regnet for to observationer, mens flere registreringer fra en lokalitet samme dag anses for

Tabel 1. Antal observationer og fugle indrapporteret til DOFs lokalarkiver i perioden 1981-1999. Den procentvise fordeling af fuglene over året er vist nederst.

Number of observations and birds reported to DOF 1981-1999.

Måned <i>Month</i>	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Dage <i>Days</i>	0	0	0	13	434	4	4	57	53	7	0	0
Fugle <i>Birds</i>	0	0	0	95	10105	4	4	123	93	7	0	0
Procent <i>Percent</i>	0	0	0	0,9	96,9	0	0	1,2	0,9	0,1	0	0

at være én observation, og i opgørelsen er det maksimale antal benyttet. Denne opgørelsesform er valgt for at kunne sammenligne det maksimale antal rastende fugle dag for dag og for lettere at kunne behandle forekomsterne elektronisk.

En del af iagttagelserne er ledsaget af angivelser af fjerdragt eller alder. Erfaringsmæssigt kan det dog være meget vanskeligt med sikkerhed at dragt- og aldersbestemme Pomeransfugle, hvorfor den slags ikke er behandlet nærmere her.

De indsamlede data er bearbejdet i DOF-basen og relevante sammenstillinger er foretaget. Med udgangspunkt heri er der foretaget sammen-

ligninger med tidligere viden om træk og forekomst i Danmark.

Resultater

Der er i perioden indsamlet 572 observationer af 10 431 fugle. Den månedsvise fordeling af de sete fugle er vist i Tabel 1. Den tidligste observation er gjort 18. april (2 Skjern Enge 1999) og den seneste 22. oktober (1 Kolindsund 1993). Såvel i juni som juli er der set 4 fugle. Det må formodes, at juni-fuglene er sene forårstrækkere, mens julifuglene er tidlige sydtrækkende fugle.

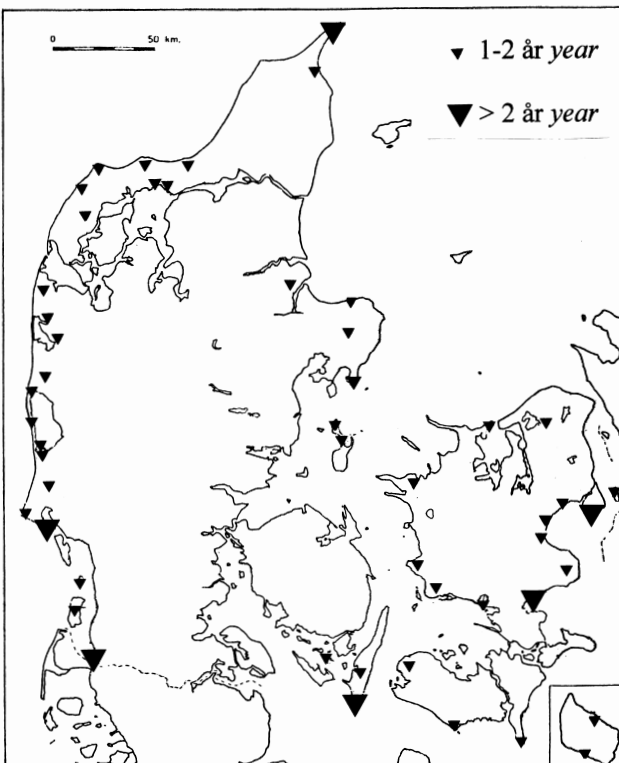

Fig. 1. Efterårsagttagelser 1981-1999. *Autumn records 1981-1999.*

Tabel 2. Lokalteter med efterårsagttagelser af Pomeransfugl mere end to år i perioden 1981-1999.
Localities with autumn records of Dotterel in more than two years during the period 1981-1999.

Lokalitet Area	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99
Aflandshage					x	x	x	x			x								x
Margrethekog			x	x	x		x										x		
Vejler-området			x	x						x						x			x
Skallingen												x	x	x	x				
Keldsnor								x		x							x	x	
Præstø Fjord							x						x					x	
Skagen	x											x				x			

Efterårstrækket

Regnes julifuglene som sydtrækkende fugle, var der i perioden i alt 121 observationer af 227 efterårstrækkende fugle. Som tidligere påvist (Østergaard 1982) er efterårstrækket mere spredt end forårstrækket. Efterårsfuglenes geografiske fordeling er vist i Fig. 1, og den tidsmæssige fordeling fremgår af Fig. 2. Det ses her, at trækket primært foregår ultimo august – ultimo september. 86% af efterårsagttagelserne drejer som enlige fugle, og en del iagttagere angiver, at der er tale om 1K fugle. Det er tidligere påvist (Melftofte 1993), at rastende Pomeransfugle fra sidst i august næsten altid er juvenile.

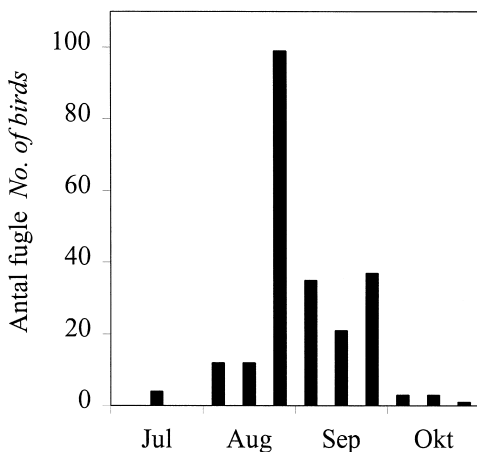

Fig. 2. Efterårstrækkets tidsmæssige fordeling på 10-dagesperioder, 1981-1999. Summerede daglige maksima for alle lokaliteter. N=227.

Autumn migration in 10-day periods, 1981-1999 (summed daily maxima for all localities).

De fleste år er der registreret mindre end 10 fugle. Det største enkeltfund fra efteråret var 35 den 29. august 1984 i Klinkby nord for Nissum Fjord, og derudover er der kun to iagttagelser af flokke på mere end 4 fugle: 25 den 24. august 1985 Ryssensten nord for Nissum Fjord, og 25 den 29. september 1997 Store Vrøj nær Kalundborg. De allerfleste fugle ses kun en enkelt dag, og der er meget få iagttagelser af stationære fugle: maksimalt 10 dage for en fugl ved Keldsnor primo september 1991.

Der er ikke i undersøgelsesperioden fundet egentlige efterårsrasteplasser, men lokaliteter med registreringer i mere end to år er vist i Tabel 2.

I perioden 1870-1980 blev der registreret i alt 126 efterårsfugle (Østergaard 1982). Sammenlignet med de 227 i den her behandlede 19-årige periode ser det ud som en kraftig stigning. Dette er dog givetvis et resultat af en mere omfattende ornitologisk aktivitet og højere grad af rapportering end tidligere. Efterårslokaliteterne er spredt, men de allerfleste er kystlokaliteter, hvilket dog kan være et resultat af, at den feltornitologiske aktivitet er størst her. En del af de sete Pomeransfugle findes sikkert ved tilfældigheder eller i forbindelse med optællinger af andre arter, så det kan ikke udelukkes, at der også raster et beskedent antal i indlandet, men at disse kun sjældent opdages.

Forårstrækket

Andelen af forårsfugle i nærværende undersøgelse er 97,8%, mens der i perioden 1870-1980 blev set 96,1% forårsfugle (Østergaard 1982). Trækket forløber fra ultimo april til primo juni med kulmination medio maj. De rastende fugles geografiske fordeling er vist i Fig. 3, mens den tidsmæssige fordeling er vist i Fig. 4.

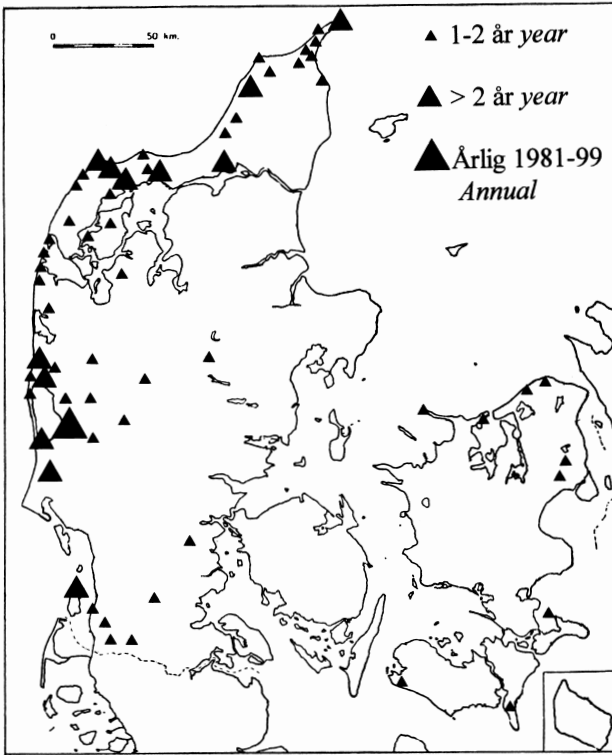

Fig. 3. Forårsagttagelser 1981-1999. Spring records 1981-1999.

I undersøgelsesperioden er der kun årlige iagttagelser fra Skjern Enge, der i virkeligheden ikke er enge, men store sandede marker. Her er mediandatoen for 187 dage med observationer af Pomeransfugle den 12. maj, og mediandatoen for antallet af fugle er den 14. maj. Det gennemsnitlige spænd mellem første og sidste iagttagelse er 20 dage.

Ud over Skjern Enge er der i dag syv kendte forårsrasteplasser i Danmark (Tabel 3). En rasteplass er defineret som en lokalitet, hvor der i mindst to år i perioden 1981-1999 er set over 10 rastende fugle, eller hvor der i mindst halvdelen af årene i perioden er set mindre rasteflokke (5-10 fugle).

Rasteplasserne angivet som nr 1-6 (Tabel 3) er

Tabel 3. Danske forårsrasteplasser 1981-1999. Spring staging sites for Dotterel in Denmark, 1981-1999.

Lokalitet <i>Site</i>	Min-maks fugle/år med fugle <i>Min-max birds per year with birds</i>	Seneste år med fugle <i>Latest year with birds</i>	Antal år med fugle <i>No. of years with birds</i>	Gennemsnitligt antal fugle per år med fugle <i>Average no. of birds per year with birds</i>
1. Skjern Enge	30 - 309	1999	19	88
2. Vest Stadil Fjord	39 - 87	1999	3	70
3. Filsø	3 - 82	1999	7	40
4. Ulvedybet	14 - 27	1999	3	19
5. Lønnerup Fjord	2 - 34	1999	3	18
6. Thorup Fjordholme	2 - 60	1999	6	18
7. Rubjerg/Bakholm	1 - 16	1997	8	6
8. Hanstholm/Ræhr	1 - 7	1994	10	4

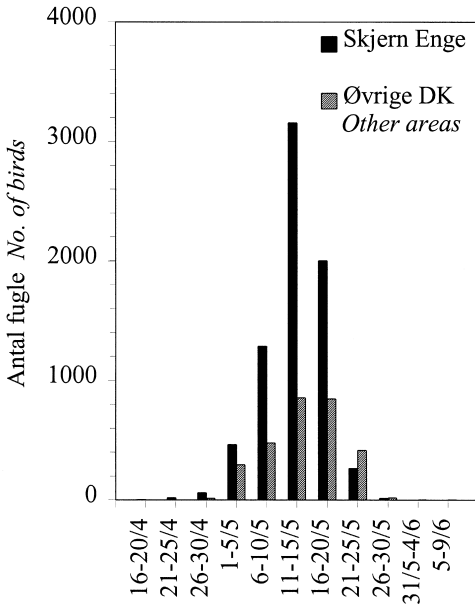

Fig. 4. Den tidsmæssige fordeling af forårstrækket i 5-dagesperioder, 1981-1999. Summerede daglige maksima for alle lokaliteter. N=10204.

Spring migration in 5-day periods, 1981-1999 (summed daily maxima for all localities).

lavtliggende, store og åbne marker nær kysten, hvorimod nr 7-8 er højtliggende marker i kuperede morænelandskaber. På bl.a. Skjern Enge bruges et ganske bestemt område på nogle få kvadratkilometer, der tilsyneladende ikke adskiller sig fra de øvrige ca 40 kvadratkilometer ensartede marker. Markerne er i maj tilsået med korn, ærter, kartofler og raps, men fuglene er dog aldrig iagttaget i

kartoffelmarker. De enkelte rasteplasser er beskrevet mere detaljeret i Østergaard (2000).

Nogle af rasteplasserne er kendt fra tidligere: Skjern Enge (1884, 1902-04, 1920, 1974, 1978-1980), Hanstholm/Ræhr (kendt gennem mindst 100 år, næsten årlig 1960-1980), Bakholm (1978-79) og Fiilsø (1978).

Dagrytmen på de danske rasteplasser stemmer overens med observationer gjort på de ungarske stepper om efteråret (Kovács 1991). Fuglene fouragerer om morgenen og fra sidst på eftermiddagen til ud på aftenen. Der er flere iagttagelser af, at fuglene samles i større flokke inden natten. Midt på dagen lægger fuglene sig som regel ned for at hvile, og de er da meget vanskelige at opdage på grund af deres eminente camouflager. Såvel Kovács som danske jægere i begyndelsen af århundredet har gjort den iagttagelse, at fuglene i regnfuldt og blæsende vejr er mere sky og utilnærmelige end i stille og varmt vejr, hvor de er meget tillidsfulde.

En samlet opgørelse over det maksimale antal fugle, der i undersøgelsesårene er registreret i Danmark på forårstræk er vist i Fig. 5. Resultatet er fremkommet ved at addere maksimumtallene fra hver lokalitet år for år.

Diskussion

Trækforløbet på de danske rasteplasser i perioden 1981-1999 er tidligere beskrevet i detaljer (Østergaard 2000). Ingen andre steder i Europa ses så mange Pomeransfugle raste under forårstrækket som i Vestjylland. Skjern Enge er blevet brugt som rasteplass i mindst 100 år. Det fremgår af tidligere beskrivelser af Pomeransfuglejagten, at den var særdeles intensiv netop i de egne af landet, hvor der også i dag ses flest forårsrastende fugle. Således anføres (Dansk Jagttidende 1884), at der

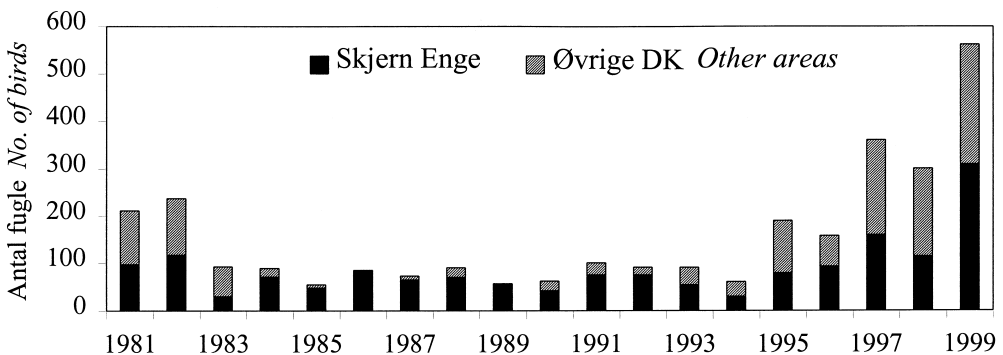

Fig. 5. Antallet af forårsrastende Pomeransfugle i Danmark, 1981-1999. Søjlerne angiver summerede årlige maksimumtal for alle lokaliteter.

Number of staging Dotterels in Denmark, spring 1981-1999. (summed annual maxima for all localities).

alene i området Skjern/Tarm-Ringkøbing-Holstebro blev skudt 5200 fugle i foråret 1884, og at der blev nedlagt tilsvarende store antal omkring Lemvig, Skive, Nykøbing Mors og Thisted. Ifølge flere numre af Dansk Jagttidende fra slutningen af 1800-tallet foregik jagten især på højtliggende, magre og opdyrkede hedeagre i Vestjylland. Allerede i 1887 hed det, at arten var "i stærk aftagen", formentlig pga. jagttrykket. Først i 1922 blev fuglen fredet med en ny jagtlov.

Forekomsten i Danmark gennem de seneste 25 år giver ikke grundlag for at fastslå frem- eller tilbagegang i antallet af forårsfugle i denne periode. Det stigende antal fugle især i perioden 1996-1999 kan i høj grad tilskrives øget ornitologisk aktivitet samt en mere målrettet eftersøgning af Pomeransfuglen på potentielle rastelokaliteter. Rastetallene fra Skjern Enge kan dog tyde på, at der faktisk har været flere fugle i Vestjylland i de seneste tre år.

Fænologien for forårsforekomsterne på Skjern Enge har ikke ændret sig i de sidste 100 år. Således skriver Esmann (Dansk Jagttidende 1887), at hovedtrækket i Skjern fandt sted mellem 8. og 12. maj, meget nær resultaterne fra denne undersøgelse (mediandato for henholdsvis iagttagelser og fugle er 12. og 14. maj). Det kan i øvrigt ikke udelukkes, at fuglenes afrejsetidspunkt for 100 år siden var lidt fremrykket som følge af jagt. Fænologien for de øvrige danske forårsfugle i perioden 1981-1999 viser mediandato 15/5 for både fugle og observationsdage. Nielsen (1986) har på baggrund af data for 121 skind i Zoologisk Museums skindsamling påpeget, at de forårstrækkende fugle tilsyneladende kom tidligere til Danmark for 100 år siden, men der synes at være god overensstemmelse mellem fænologien i nærværende undersøgelsesperiode og Dansk Jagttidende (1907), hvor H.S.J. Hamlev oplyser, at forårstrækket finder sted mellem 5. og 22. maj.

Pomeransfuglens kraftige tilbagegang som forårstrækgæst i Danmark har været almindelig kendt gennem hele det 20. århundrede, uden at der er fundet en forklaring på det. Den meget intensive forårsjagt sidst i 1800-tallet og først i 1900-tallet har formentlig reduceret ynglebestanden betragteligt, men jagtfredningen i 1922 har dog ikke ført til nogen påviselig stigning i antallet af forårsrastefugle i Danmark. Ynglebestandene i Skandinavien er stadig betydelige – 11000-23000 par (Asbirk et al. 1997) – så set i dette lys burde der stadig ses store flokke i Danmark. Sari (1995) påviser imidlertid en tilbagegang i den finske ynglebestand på 90-99% i forhold til for 150

år siden og angiver den stigende brug af pesticider i vinterkvartererne i Nordafrika gennem sidste halvdel af 1900-tallet som en mulig forklaring. I hvilken udstrækning de norske og svenske bestande har gennemgået samme udvikling er imidlertid ikke kendt.

De danske trækfugles ynglested kendes ikke, men det formodes primært at være i Norge. Meltofte (1993) anfører, at Pomeransfuglenes forekomst om foråret i Vest- og Nordvestjylland svarer til store forekomster af Hjejler, og at begge bestande må antages at være skandinaviske fjeldfugle.

Pomeransfuglen var allerede for 100 år siden knyttet til agerjordene, og erfaringen i dag er, at fuglene benytter arealer uden barrierer i form af trævækst. Også ynglepladserne og overvintringsområderne er åbne arealer uden højere trævækst (Glutz et al. 1975). På baggrund heraf må det anses for en trussel mod arten, at store åbne arealer plantes til med læhegn. Måske ligger en del af forklaringen på artens tilbagegang i Danmark her (Østergaard 2000).

Den mest udbredte trækstrategi er formentlig non-stop flyvning mellem vinterkvarteret og ynglepladsen (Maumary & Dufon 1989). Både i Norge og Finland er antallet af registrerede forårsfugle syd for yngleområderne meget begrænset (Kålås 1982, Sari 1995), under 100 pr år i hvert af landene. Også i Syd- og Mellemeuropa ses der meget få Pomeransfugle om foråret (Maumary & Dufon 1989, Kovacs 1991, Rousseau 1995).

Tilbagegangen i forekomsten af forårsfugle i Danmark gennem de sidste 100 år kan således skyldes:

- 1) Ændret trækstrategi: fra mellemlandingsstrategi til non-stop-strategi.
- 2) Generel og voldsom tilbagegang i den skandinaviske ynglebestand.
- 3) Specifik tilbagegang i en særlig (evt. nordlig) bestand, der har benyttet mellemlandingsstrategi.

Ad. 1. Efter en non-stop flyvning på ca 3000 km har fuglene behov for hurtigt at få genopbygget næringsreserverne før yngleperioden, der starter umiddelbart efter ankomsten til højfjeldet. En mellemlanding i Danmark kan derfor visse år vise sig at være en fordel, idet der på agerjordene her antagelig er større fødemængder, og foråret er længere fremskredet end længere nordpå. Den

omfattende opdyrkning af hederne i Vestjylland har formentligt givet bedre fourageringsmuligheder for Pomeransfugle på de sandede marker. Dette kan være årsagen til, at Pomeransfuglen i stor udstrækning mellemlandede i Vestjylland tidligere.

Den voldsomme jagt indtil 1922 har sandsynligvis reduceret antallet af de fugle, der benyttede mellemlandingsstrategi. Disse fugles fødegrundlag kan endvidere være blevet reduceret med den stigende brug af pesticider i sidste halvdel af 1900-tallet. Desuden har plantningen af læhegn i det forblæste Vestjylland forringet områderne for Pomeransfuglen.

Ad. 2. Den meget voldsomme tilbagegang i den finske bestand gør sig måske også gældende for den norske bestand. I så fald kan dette være en medvirkende forklaring på de færre fugle i Danmark.

Ad. 3. Hvis de danske forårsfugle tilhører en særlig (nordlig?) bestand, som tidligere har brugt mellemlandingsstrategien, kan vilkårene på rasteplasserne have reduceret denne bestand meget kraftigt af de ovenfor anførte årsager.

Efterårsforekomsten i Danmark er forsvindende lille, normalt under 10 fugle. I flere europæiske lande ses betydeligt flere efterårsfugle. I Belgien sås 120 Pomeransfugle i efteråret 1994, men det var dog exceptionelt, og normalt ses under 10 ligesom i Danmark (Rousseau 1995); der er set efterårsfugle i 48 af årene 1923-1994. I Schweiz er der i perioden 1927-1988 maksimalt set 43 efterårsfugle (1973), i 1600-3000 meters højde (Maumary & Duflon 1989). I Spanien sås 400-600 fugle hvert efterår indtil 1965, men herefter angives kun mellem 20 og 100 fugle årligt (Araqües 1981). Andre større efterårsforekomster kendes fra Ungarn, hvor der i Hortobagy ses flokke på 50-90 fugle på flere lokaliteter. Forekomsterne svinger meget fra år til år afhængigt af nedbørsforholdene. Efter meget fugtige somme ses få fugle, hvilket forklares ved dårlige fourageringsforhold pga. højt græs. (Kovács 1991). Rasteplasserne benyttes åbenbart i højere grad de år, hvor fourageringsforholdene er gode.

Summary

Occurrence of Dotterel *Charadrius morinellus* in Denmark in 1981-1999

During the period 1981-1999 Dotterels were recorded on 570 days. Adding the daily maxima yields a total of 10 429, 97.8% of which were seen in spring, between 16 April and 9 June (Table 1). There has been an increasing number of records per year compared with the period before 1980, probably largely owing to an increased

ornithological activity during the last 20 years. Most Dotterels are seen in western Jutland (Fig. 3), and the 8 known spring staging sites (Table 3) are all located in this area, on open fields without crops or with germinating cereals or peas. The largest of the sites, Skjern Enge with an average of 88 birds per year, has been known as a staging site for more than 100 years, as has the site at Hanstholm/Ræhr. The spring phenology in Denmark is shown in Fig. 4. The summed maximum records have been 50-200 birds each year but increased in 1997-1999 to 300-560 birds (Fig. 5).

Only 225 Dotterels have been recorded in autumn (late August – late September) during the study period; 86% of these were single and most of them juveniles. Three flocks of 25, 25 and 35 birds, respectively, were the only ones with more than four. The distribution in autumn is largely coastal and not concentrated to West Jutland as in spring (Fig. 1).

One hundred years ago the Dotterel was a fairly common spring migrant, especially in western Jutland. It is not known why the number of staging birds decreased. The species was hunted intensively until it was legally protected in 1922, but has failed to recover since then. Other possibilities are 1) A general change in spring migration from a stopover-strategy to a non-stop strategy. Cultivation of the heathlands in Jutland in the 19th and 20th century has probably improved the conditions for Dotterels feeding on manured fields. Subsequent planting of windbreaks and plantations may have rendered the previously open farmland less suitable for Dotterels. Hunting could also have played a role in the change. 2) A general decrease of the Scandinavian Dotterel populations. Although still considerable (11 000-23 000 pairs) they may have undergone a decrease similar to that reported from Finland (Sari 1995). The birds staging in Denmark probably belong to the Norwegian population. 3) A decrease of a particular (northern?) population which, contrary to other populations, used stopover sites in Denmark during spring migration.

Referencer

- Araqües, A. 1981: Passage of Dotterel *Charadrius morinellus* through the upland of Belchite (Zaragoza). – Wader Study Group Bull. 32.
- Asbirk, S., L. Berg, G. Hardeng, P. Koskimies & A. Petersen 1997: Population sizes and trends of birds in the Nordic countries 1978-1994. – Nordisk Ministerråd.
- Glutz von Blotzheim, U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel (red.) 1975: Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 6. – Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden.
- Kovács, G. 1991: Migration of Dotterels (*Eudromias morinellus* L., 1758) in Hortobagy. – Aquila 98: 83-95.
- Maumary, L. & J-M. Duflon 1989: Le Pluvie Guignard (*Eudromias morinellus*): Migration en Europe et synthèse des observations en Suisse de 1927 à 1988. – Oiseaux 40: 207-216.
- Meltofte, H. 1993: Vadefugletrækket gennem Danmark. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 28-29.
- Nielsen, B.P. 1986: Bemærkninger om fænologi og fældning hos danske Pomeransfugle *Charadrius morinellus* om foråret. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 132-133.

- Rousseau, J-S. 1995: Observations récentes du Pluvier Guignard (*Charadrius morinellus*) en Wallonie. Statut de l'espèce en Belgique et notes sur ses habitudes et son identification. – *Aves* 32: 177-206.
- Sari, L. 1995: Population trends of the Dotterel *Charadrius morinellus* in Finland during the past 150 years. – *Ornis Fennica* 72: 29-36.
- Østergaard, E. 1982: Pomeransfuglens *Eudromias morinellus* træk og forekomst i Danmark. – *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 76: 15-20.
- Østergaard, E. 2000: Pomeransfuglen (*Charadrius morinellus*) i Vestjylland. – Ringkøbing Amts Fugleliv nr 15 (DOFs lokalafdeling i Ringkøbing amt).

Antaget 20. september 2000

Egon Østergaard (egul@get2net.dk)
Kirkestræde 10
7490 Aulum

The European Ornithologists' Union EOU and the new journal *Avian Science*

The European Ornithologists' Union has been formally founded in August 2000 in Zürich. Its objectives are the advancement of ornithology and the promotion of the scientific study of birds among ornithologists in Europe. The business of the EOU is conducted by the Council: Jacques Blondel (President), Liz Pasztor (Vice-President), Andreas Helbig (Secretary), Peter Jones (Editor), Lukas Jenni (Treasurer), Peter Berthold, Casimir Bolshakov, Anton Kristin, Erik Matthysen, Anders Pape Møller, Eulalia Moreno, Arie van Noordwijk, Ulla Norberg, Christopher M. Perrins, Fernando Spina, Hans Winkler.

The European Ornithologists' Union has been founded as an equal partnership among avian biologists throughout Europe. The EOU will organise biennial conferences and provide a platform for smaller thematic ornithological groups. The EOU has already held two successful conferences: 1997 in Bologna, Italy; 1999 in Gdansk, Poland. The next conference will be held in Groningen, The Netherlands, 22 – 26 August 2001. For more information see www.nou.nu.

The EOU will publish the scientific journal *Avian Science*, *The European Journal of Ornithology*. *Avian Science* publishes significant original papers and occasional review articles of international interest on all aspects of ornithology, theoretical and applied, but with a primary focus on the biology of European species. The journal is published in English. The first two issues will appear in the second half of 2001. Thereafter, it is planned to publish 4 issues per year. The Editor of *Avian Science* is Peter Jones. Please send your best manuscripts on European birds to the Editor: Dr Peter Jones, ICAPB, University of Edinburgh, Kings Buildings, Edinburgh EH9 3JT, Scotland.

The EOU is a society under Swiss law and open to members from any country. Annual membership fee includes the journal *Avian Science* and is EURO 40.- for members of high-income countries and EURO 20.- for members of low-income countries and students. For more information and membership consult the home page at www.eou.at or contact the Secretariat of the EOU, István Horváth, Fridolinsgasse 7, CH-4313 Möhlin, Switzerland, Fax ++41-61-851 16 50, e-mail: istvan.horvath@gym-ag.ch.